2024

MECEVAC CZECHIA

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY

POMOC NA MÍSTĚ CZECHIA

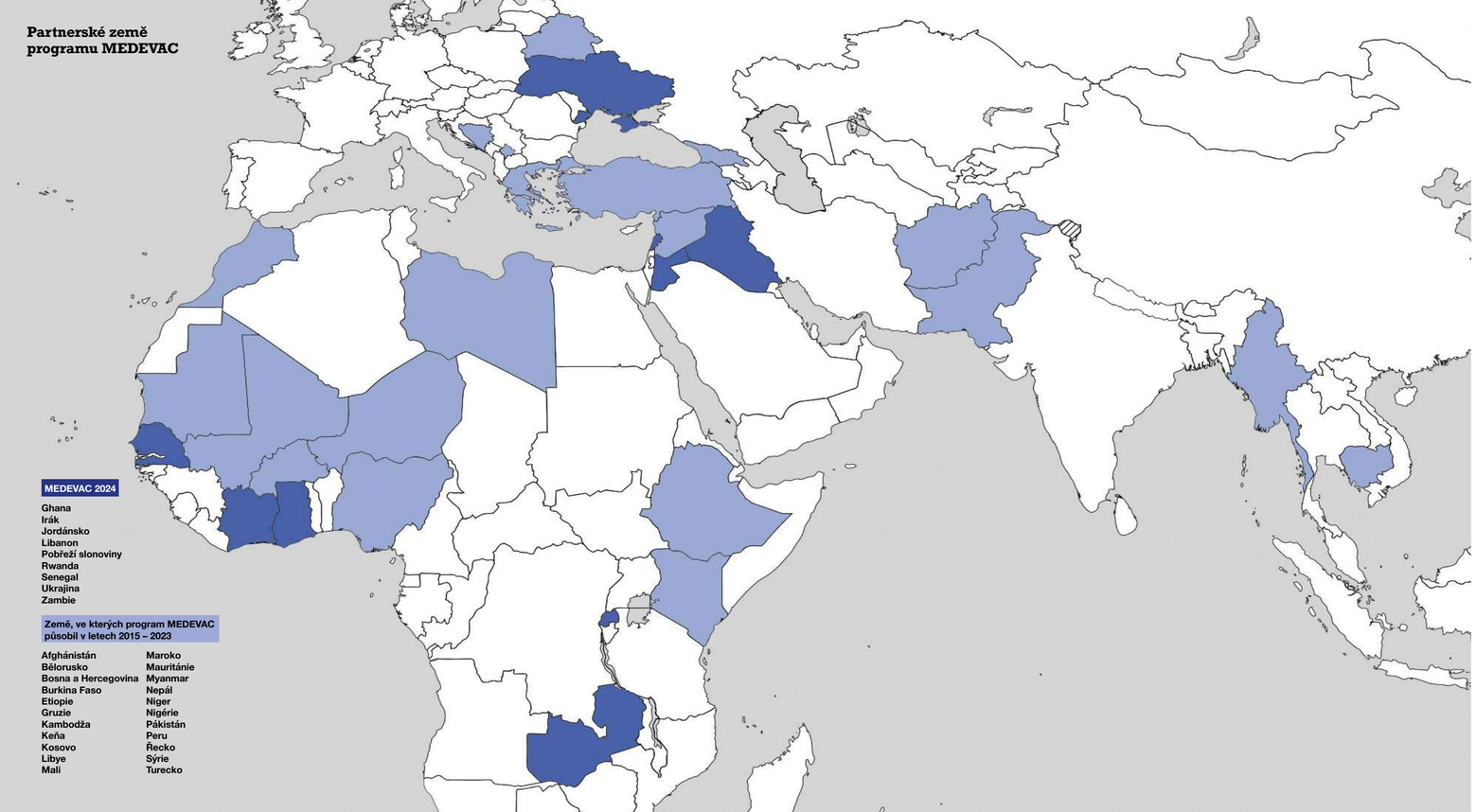

Mgr. Pavla Novotná
© MV ČR

Úvodní slovo ředitelky

Milí čtenáři,
události roku 2024 přinesly řadu výzev globální bezpečnosti. Ozbrojené konflikty, politická nestabilita, ekonomické krize a klimatické změny v sousedních regionech EU vytvářejí nové migrační a humanitární výzvy, na něž je třeba reagovat. Klíčové jsou aktivity obou programů na Ukrajině, která je již třetím rokem cílem ruské agrese. Program MEDEVAC se zaměřuje na podporu zdravotnické infrastruktury, která je v důsledku válečného konfliktu přetížena, zatímco program Pomoc na místě poskytuje potřebnou asistenci vnitřně vysídleným osobám a navrátilcům.
Rovněž bezpečnostní situace na Blízkém východě zůstává nestabilní. Konflikt mezi Izraelem a Palestinci ovlivňuje uprchlickou situaci v regionu, zejména v Libanonu a Jordánsku. V Africe přetrvávající ekonomické a bezpečnostní problémy nutí obyvatele hledat pomoc a bezpečí daleko za hranicemi svých domovů. I zde jsou oba programy nadále angažovány a přispívají ke zlepšení situace na místě a v dlouhodobém důsledku ke stabilizaci tohoto krizového regionu.
Naše aktivity by nebyly možné bez úsilí zapojených zdravotníků, koordinátorů a mnoha dalších. Podpora české veřejnosti a vlády nám umožnila pokračovat ve smysluplné práci, což podtrhuje i ocenění ministra zahraničních věcí Jana Lipavského, který programům MEDEVAC a Pomoc na místě udělil medaili Za zásluhy o diplomacii, a to za mimořádný přínos za záchranu životů a ochranu lidských práv. Toto uznání patří všem, kdo se na realizaci obou programů podílejí i těm, kdo svou podporou umožňují, aby tato práce měla skutečný dopad.

Mgr. Pavla Novotná
ředitelka odboru azylové a migrační politiky

Obsah

MEDEVAC

3 O programu MEDEVAC
4 Časová osa programu
6 Aktivity programu v roce 2024
7 Důležité momenty roku 2024
8 Ghana
9 Irák
10 Jordánsko
11 Libanon
12 Pobřeží slonoviny
13 Rwanda
14 Senegal
15 Ukrajina
16 Zambie
17 Fotopříběh: Mise od A po Z
22 Závěrečný kvíz

Pomoc na místě

26 O programu Pomoc na místě
27 O programu Pomoc na místě v číslech 2015 – 2024
28 Pomoc na místě 2024
29 Podpořené projekty ze stálého rozpočtu
30 Podpořené projekty v rámci programu Ukrajina
31 Monitorinng realizace projektů
32 Tunisko
33 Polsko
34 Řecko
35 Ukrajina
36 Moldavsko

lékařská mise ve Rwandě, traumatologie
VFN © MV ČR (foto Jan Mihaliček)

lékařská mise ve Rwandě, traumatologie
VFN © MV ČR (foto Jan Mihaliček)

O programu MEDEVAC

Cílem vládního programu MEDEVAC je poskytovat zdravotní péči zranitelné části obyvatelstva ve zdrojových či tranzitních zemích migrace nebo v oblastech, kde není dostupná specializovaná lékařská péče. Program MEDEVAC je realizován od roku 1993 a je koordinován Ministerstvem vnitra České republiky.

Cíle programu jsou realizovány prostřednictvím čtyř aktivit:

- vysílání zdravotnických týmů do zahraničí
- odborné stáže a školení zahraničního zdravotnického personálu
- zdravotně humanitární evakuace pacientů do ČR
- podpora projektů na budování zdravotnické infrastruktury

Lékařské specializace

- anesteziologie
- dětská kardiochirurgie
- fyzioterapie
- gynekologie
- infektologie
- kardiologie
- neonatologie
- neurologie
- neurochirurgie
- oftalmologie
- onkologie
- ORL
- ortopedie
- plastická a rekonstrukční chirurgie
- popáleninová medicína
- traumatologie

Partnerské nemocnice

- Centrum kardiovaskulární a transplantační chirurgie Brno (CKTCH)
- Fakultní nemocnice Brno
- Fakultní nemocnice Bulovka
- Fakultní nemocnice Hradec Králové
- Fakultní nemocnice Královské Vinohrady
- Fakultní nemocnice v Motole
- Fakultní nemocnice Olomouc
- Fakultní Thomayerova nemocnice
- Institut klinické a experimentální medicíny (IKEM)
- Nemocnice Na Homolce
- Ústřední vojenská nemocnice (ÚVN)
- Všeobecná fakultní nemocnice (VFN)
- Armáda České republiky

Celkové statistiky programu MEDEVAC 1993-2024

7305 odoperovaných pacientů

7739 provedených zákroků

1286 vyškolených osob

321 zdravotně humanitárních evakuací

218 výjezdů do zahraničí

30 zemí, ve kterých byl program realizován

16 lékařských specializací

12 zapojených českých nemocnic a AČR

13. – 27. 1. S Ghana/ČR – VFN – traumatologie

3. 2. – 2. 3. S Rwanda/ČR – FN Bulovka – gynekologie

26. 2. – 1. 3. R Zambie – FN Motol – dětská kardiochirurgie

11. – 22. 3. M Ghana – VFN – traumatologie

25. 3. – 19. 5. E Ukrajina – FN Královské Vinohrady – popáleniny

25. – 29. 3. S Ukrajina – FN Královské Vinohrady – popáleniny

6. 4. – 4. 5. S Rwanda/ČR – FN Bulovka – gynekologie

13. – 21. 4. M Senegal – Nemocnice Na Homolce – neurochirurgie

19. 4. – 4. 5. M Zambie – FN Olomouc – traumatologie

20. – 27. 4. S Zambie – FN Motol – ORL

20. – 30. 4. M Ukrajina - FN Královské Vinohrady - plastická chirurgie

22. – 30. 4. M Senegal – FN Bulovka – gynekologie

19. 5. – 1. 6. S Senegal/ČR – FN Olomouc, VFN – traumatologie

25. 5. – 8. 6 S Rwanda/ČR – VFN – traumatologie

26. 5. – 1. 6. S Ghana/ČR – FN Královské Vinohrady – plastická chirurgie

3. – 10. 6. M Jordánsko – ÚVN – oftalmologie

3. – 13. 6. M Ghana – FN Bulovka – gynekologie

3. – 7. 6. R Pobřeží slonoviny – Fakultní Thomayerova nemocnice, FN Olomouc – gynekologie, traumatologie

9. – 14. 6. M Libanon – VFN – oftalmologie

14. – 24. 6. M Zambie – FN Motol – dětská kardiochirurgie

4. – 9. 8. M Ukrajina – FN Královské Vinohrady – plastická chirurgie

3. – 11. 9. Š M Rwanda - FN Brno, FN Bulovka - gynekologie

E evakuace
M mise
P podpora projektu
R rekognoskace
S stáž
Š školení

10. – 14. 9. R Zambie – FN Motol – neonatologie

10. – 22. 9. M Zambie – FN Motol – ORL

15. – 28. 9. S Rwanda/ČR – FN Královské Vinohrady – plastická chirurgie

21. 9. – 5. 10. S Ghana/ČR – FN Brno – gynekologie

23. 9. – 10. 11. S Senegal/ČR – FN Motol – ORL

28. 9. – 12. 10. S Ghana/ČR – FN Bulovka, FNKV – plastická chirurgie

5. – 19. 10. S Zambie – FN Olomouc – traumatologie

11. - 13. 10. S Ukrajina – FN Motol – fyzioterapie

13. - 19. 10. M Ukrajina – FNKV, IKEM, VFN – infektologie, plastická chirurgie, traumatologie

14. – 24. 10. M Ghana – FN Brno – gynekologie

23. 10. Š P podpora 4 projektů - Ukrajina

26. 10. – 8. 11. M Ghana – FNKV – traumatologie

28. 10. – 8. 11. M Senegal – AČR – anesteziologie, traumatologie

11. – 20. 11. Š M Jordánsko – FN Olomouc, ÚVN – oftalmologie

13. – 23. 11. M Senegal – FN Motol – ORL

16. – 26. 11. M Rwanda – VFN – traumatologie

16. - 30. 11. S Rwanda/ČR – FN Bulovka – gynekologie

16. – 30. 11. M Pobřeží slonoviny – FN Olomouc – traumatologie

24. – 30. 11. M Ukrajina – FN Královské Vinohrady – plastická chirurgie, popáleninya

5. – 13. 12. Š Irák – FN Bulovka, FN Hradec Králové – anesteziologie, gynekologie

10. 12. R E Ukrajina – FN Bulovka – fyzioterapie

11. 12. P Ukrajina – NÚDZ – psychoterapie

Aktivity programu MEDEVAC v roce 2024

22 lékařských misí	**1470** operací
6 rekognoskací	**1302** pacientů
13 stáží v ČR	**9** zemí
5 školení v zahraničí	**10** partnerských nemocnic
366 vyškolených osob	**5** zahraničních projektů

Důležite momenty roku 2024

↳ Proběhla **historicky první mise v Pobřeží slonoviny** a to ve **spolupráci s FN Olomouc**.

↳ **V Regionu iráckého Kurdistánu** a **centrálním Iráku (Najaf)** proběhlo **první komplexní školení porodníků**. **Tým gynekologů a porodníků z FN Bulovka a FN Hradec Králové** se zaměřil zejména na téma komplikací při porodech.

↳ Z rukou ministra zahraničních věcí Jana Lipavského jsme společně s programem Pomoc na místě **obdrželi medaili Za zásluhy o diplomacii**, a to za mimořádný přínos za záchranu životů a ochranu lidských práv.

↳ Během **mise oftalmologie ÚVN a FN Olomouc v Jordánsku** nás navštívil prezident České republiky Petr Pavel.

↳ Nově jsme začali **spolupráci s neonatology z FN Motol**, kteří záhy vyrazili na **rekognoskaci do Zambie**.

↳ V Ukrajině **tým plastických chirurgů z FN Královské Vinohrady** provedl třináctihodinový zákrok. Jednalo se o **rekonstrukci lebky**, kdy lékaři použili část svalů, kůže a kostí z oblasti zad a přenesli je na místo poranění lebky, kde byla odkrytá mozková blána tak, aby byla rána překryta a mozek byl chráněn.

↳ **Tým traumatologů z FN Královské Vinohrady** poprvé **v Ghaně** provedl **totální endoprotézu kyčelního kloubu**.

↳ Rozšířili jsme spolupráci **v Zambii** o **dětskou kardiochirurgii** a **v Senegalu** o **neurochirurgii**, v nichž byly roce 2024 realizovány první mise.

Návštěva prezidenta ČR v Jordánsku© MV ČR

Převzetí medaile za zásluhy © MV ČR

Ghana

lékařská mise v Ghaně, traumatologie
VFN © MV ČR

České partnerské nemocnice

- FN Brno
- FN Bulovka
- FN Královské Vinohrady
- VFN

Ghanské partnerské nemocnice

- Cape Coast Teaching Hospital
- Tamale Teaching Hospital

5 lékařských misí
- gynekologie, traumatologie, plastická chirurgie

3 odborné stáže v České republice
- gynekologie, traumatologie, plastická chirurgie

302 ošetřených pacientů

77 vyškolených zdravotníků

lékařská mise v Ghaně, traumatologie
FN Královské Vinohrady © MV ČR

Irák

školení v iráckém Kurdistánu, gynekologie
FN Bulovka a FN Hradec Králové © MV ČR

České partnerské nemocnice

- FN Bulovka
- FN Hradec Králové

Irácké partnerské nemocnice

- Al Zahra
- Burn Center Najaf
- Soran Maternity Hospital
- Nursery and Midwife Centre in Baharka

1 rekognoskační mise
- anesteziologie, gynekologie

2 školení
- anesteziologie, gynekologie

105 vyškolených zdravotníků

školení v Iráku, gynekologie
FN Bulovka © MV ČR

Jordánsko

České partnerské nemocnice

↳ FN Olomouc
↳ ÚVN

Jordánské partnerské nemocnice

↳ Al Khalidi Hospital

lékařská mise v Jordánsku, oftalmologie
FN Olomouc © MV ČR

2 **lékařské mise**
↳ oftalmologie

506 **ošetřených pacientů**

lékařská mise v Jordánsku, oftalmologie
ÚVN© MV ČR (foto Jan Mihaliček)

Libanon

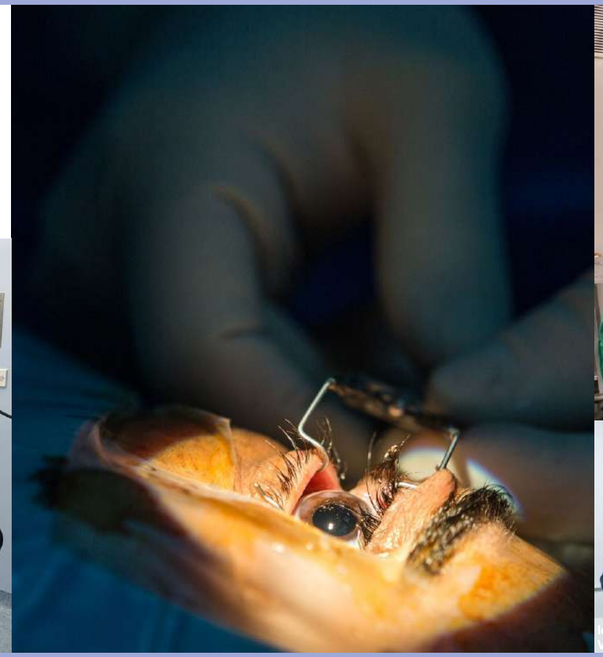

lékařská mise v Libanon, oftalmologie
VFN © MV ČR

lékařská mise v Libanonu,oftalmologie
VFN © MV ČR (foto Adam Hříbal)

České partnerské nemocnice

↳ VFN

Libanonské partnerské nemocnice

↳ Rafik Hariri University Hospital

1 **lékařská mise**
↳ oftalmologie

68 **ošetřených pacientů**

lékařská mise v Libanonu, oftalmologie
VFN © MV ČR (foto Adam Hříbal)

Pobřeží slonoviny

lékařská mise v Pobřeží slonoviny, traumatologie
FN Olomouc © MV ČR

České partnerské nemocnice

↳ FN Olomouc
↳ Fakultní Thomayerova nemocnice

Ivorijské partnerské nemocnice

↳ Centre Hospitalier Regional d´Adzope

1 lékařská mise
↳ traumatologie

1 rekognoskační mise
↳ gynekologie, traumatologie

54 ošetřených pacientů

lékařská mise v Pobřeží slonoviny, traumatologie
FN Olomouc © MV ČR

Rwanda

lékařská mise ve Rwandě, traumatologie
VFN © MV ČR (foto Jan Mihaliček)

České partnerské nemocnice

↳ FN Brno
↳ FN Bulovka
↳ FN Královské Vinohrady
↳ VFN

Rwandské partnerské nemocnice

↳ Rwanda Military Hospital
↳ University Teaching Hospital of Butare
↳ University Teaching Hospital of Kigali

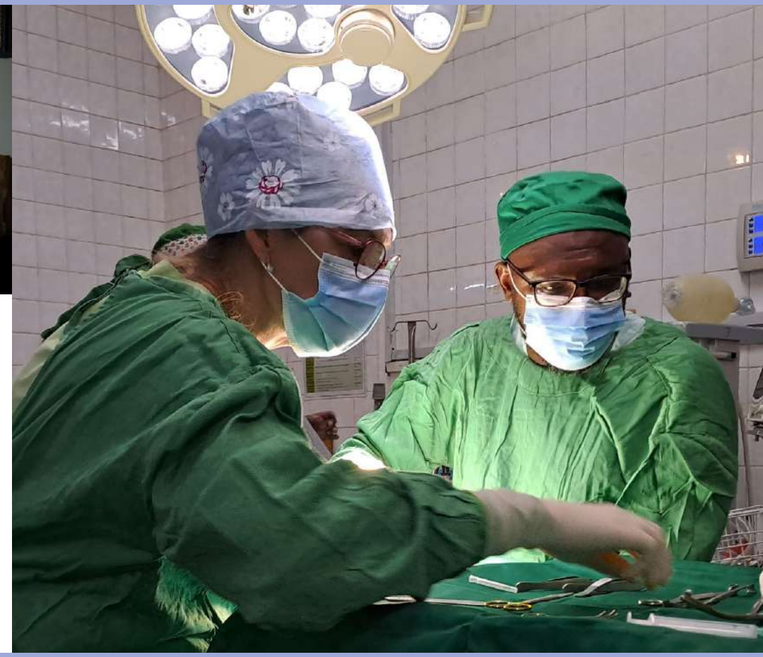

2 lékařské mise
↳ gynekologie, traumatologie

5 odborných stáží v České republice
↳ gynekologie, plastická chirurgie, traumatologie

30 ošetřených pacientů

30 vyškolených zdravotníků

lékařská mise ve Rwandě, plastická a rekonstrukční chirurgie
FN Královské Vinohrady © MV ČR

Senegal

České partnerské nemocnice

↳ AČR
↳ FN Bulovka
↳ FN Motol
↳ Nemocnice Na Homolce
↳ VFN

Senegalské partnerské nemocnice

↳ Hospital Regional El Hadji Ahmadou Sakhir Ndieguene De Thiès

lékařská mise v Senegalu, neurochirurgie
Nemocnice Na Homolce © MV ČR

4 **lékařské mise**
↳ gynekologie, neurochirurgie, ORL, traumatologie

3 **odborné stáže v České republice**
↳ ORL, traumatologie

1 **školení v Senegalu**
↳ anesteziologie

183 **ošetřených pacientů**

16 **vyškolených zdravotníků**

lékařská mise v Senegalu, neurochirurgie
Nemocnice Na Homolce © MV ČR

Ukrajina

lékařská mise v Ukrajině, plastická chirurgie
FN Královské Vinohrady © MV ČR (foto Dominik Kučera)

rekonstrukce oddělení dětské onkologie
ve Lvově © MV ČR (foto Karel Cudlín)

České partnerské nemocnice

↳ IKEM
↳ FN Královské Vinohrady
↳ FN Motol
↳ VFN

Ukrajinské partnerské nemocnice

↳ Hospital 8
↳ St. Panteleimon Hospital
↳ Vynnyky Hospital

4 **lékařské mise**
↳ plastická chirurgie, traumatologie

2 **rekognoskační mise**
↳ infektologie, traumatologie

2 **evakuace**

2 **odborné stáže v České republice**
↳ fyzioterapie, popáleniny

1 **školení na Ukrajině**
↳ infektologie

5 **projektů na podporu zdravotnické infrastruktury**

77 **ošetřených pacientů**

122 **vyškolených zdravotníků**

Zambie

České partnerské nemocnice

↳ FN Motol
↳ FN Olomouc

Zambijské partnerské nemocnice

↳ Lewanika General Hospital
↳ National Heart Hospital
↳ University Teaching Hospital of Lusaka

lékařská mise v Zambii, ORL
FN Motol © MV ČR (foto Jan Mihaliček)

3 **lékařské mise**
↳ dětská kardiochirurgie, ORL, traumatologie

2 **rekognoskační mise**
↳ dětská kardiochirurgie, neonatologie

2 **odborné stáže v České republice**
↳ ORL, traumatologie

82 **ošetřených pacientů**

26 **vyškolených zdravotníků**

lékařská mise v Zambii, ORL
FN Motol © MV ČR (foto Jan Mihaliček)

Fotoreportáž: Mise od A do Z

Nově postavená nemocnice National Heart Hospital v Lusace, v Zambii, se zaměřuje výhradně na péči o kardiologické pacienty. Tato nemocnice disponuje ideálními prostory, dobrým vybavením a odborníky, kteří mají velké ambice a potenciál, chybí jim však zejména potřebné zkušenosti. Dětská kardiochirurgie je obor, který se v Zambii teprve etabluje a program MEDEVAC pomáhá zvýšit kvalitu poskytované péče, a to kombinací lékařských misí a školení na místě a stážemi pro zambijské specialisty v České republice.

Na následujících stránkách budete mít možnost blíže nahlédnout do průběhu první mise programu MEDEVAC v dětské kardiochirurgii v Zambii objektivem fotografa Adama Hříbala.

Tým Dětského kardiocentra FN Motol, který vyjel na svou první misi v Zambii, se skládal deseti členů: dva kardiochirurgové MUDr. Žaneta Bandžuchová a MUDr. Petr Bukovský, kardiolog MUDr. Viktor Tomek, Ph.D., anesteziolog MUDr. Daniel Tanuška, dva intenzivisté MUDr. Petr Plášil a MUDr. Soňa Mečířová, sestry Bc. Markéta Závěšická a Mgr. Zuzana Stančíková a perfuzionistky RNDr. Ivana Černá a Bc. Iva Kaulerová.

11-denní misi tým zahájil předvýběrem pacientů, který trval celý den. Partnerská zambijská nemocnice vytipovala 24 dětí s vrozenými srdečními vadami. Úkolem lékařů je vybrat ty, kterým dokaží během mise nejvíce pomoci.

Na 5 operačních dní bylo naplánováno 10 operací. Vzhledem k tomu, že se jedná o první misi a že naši pacienti trpí komplexními srdečními vadami, kdy každá operace trvá několik hodin, se jedná o poměrně nabitý program. Protože je možné, že se na poslední chvíli ještě může cokoliv změnit, byli vybraní také 3 náhradní pacienti.

První operační den zahajujeme v dobré náladě.

Chirurgové využívají speciální brýle se světlem, které jim pomáhají při náročném výkonu operace dětského srdce.

V dětské kardiochirurgii je během operace potřeba zapojení mnoha specialistů, další lidé se připojují, aby mohli operaci sledovat. V nevelkém operačním sále je tak obsazen skoro každý centimetr prostoru.

Přípravy lékařů na operace. Testuje se funkčnost a nastavení vybavení, zapotřebí je také dodržovat přesné hygienické postupy pro zajištění sterility.

Pro klidný a bezpečný průběh operace je důležité pacienty uspávat v prostředí, kde se cítí dobře. Komunikace je zásadní pro budování vztahu i důvěry mezi pacientem a lékařem.

Průběh operace je živě přenášen do vedlejší místnosti, kde jej sledují i ostatní. Díky této technologii mají specialisté možnost vidět detailní postupy českých lékařů a učit se od nich.

Po dlouhé a náročné operaci jsou pacienti převáženi na jednotku intenzivní péče.

Na JIP jsou pacienti pečlivě sledování nepřetržitě několik dní. První hodiny i dny po operaci jsou nejvíce kritické, a je potřeba dávat pozor na sebemenší odchylky ve stavu pacienta.

Operace často trvají až do pozdních večerních hodin a na jednotce intenzivní péče se střídají členové našeho týmu i v noci, aby hlídali stav malých pacientů. Po celou dobu úzce spolupracují se zambijskými kolegy.

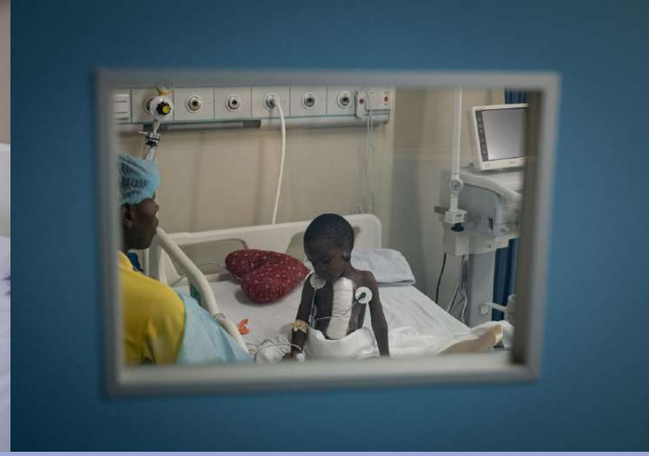

K zotavení se pomáhá také přítomnost rodičů. A hodně hraček.

První kroky po operaci. Znamení, že vše probíhá tak, jak má.

Operace končí zhruba 3 dny před odjezdem tak, aby tým mohl zajistit pooperační péči a dohlédnout i na poslední odoperované. Ty každý den vyšetřují a kontrolují i po překladu z JIP na standardní lůžka.

Misi ukončujeme vyčerpání, ale spokojení s výsledky. Po misi nezůstanou jen fotky a vzpomínky, s kolegy ze Zambie jsme dále v kontaktu, někteří přijedou do České republiky na stáž a my zase za pár měsíců do Zambie.

Závěrečný kvíz

1) Kolik pacientů bylo operováno v roce 2024?

a) 598
b) 1 302
c) 1 907

2) Která nová země se připojila k programu MEDEVAC v roce 2024?

a) Pobřeží slonoviny
b) Kazachstán
c) Gruzie

3) Ve které zemi provedli čeští lékaři během jedné mise nejvíce operačních zákroků (304)?

a) Ghana
b) Jordánsko
c) Ukrajina

4) Kolik je na Ministerstvu vnitra koordinátorů programu MEDEVAC?

a) 15
b) 10
c) 5

5) Kolik osob bylo v roce 2024 vyškoleno v rámci programu MEDEVAC?

a) 366
b) 609
c) 178

6) Která lékařská specializace aktuálně není součástí programu MEDEVAC?

a) traumatologie
b) gynekologie
c) radiologie

Odpovědi naleznete na opačném konci stránky.

školení v iráckém Kurdistánu, anesteziologie
FN Bulovka © MV ČR

lékařská mise v Ghaně, plastická chirurgie
FN Královské Vinohrady © MV ČR

stáž lékaře ze Rwandy v ČR, gynekologie
FN Bulovka © MV ČR (foto Jan Mihaliček)

lékařská mise v Ghaně, traumatologie
FN Královské Vinohrady © MV ČR

Správné odpovědi: 1b, 2a, 3b, 4c, 5a, 6c

Uprchlický tábor Mbera, Mauretánie
© UNHCR/XavierBourgois

O programu Pomoc na místě

Program Pomoc na místě zřídila Vláda České republiky dne 14. ledna 2015 usnesením č. 19. Od roku 2015 tento program pružně reaguje na aktuální situaci v oblasti migrace a nuceného vysídlení ve světě a poskytuje cílenou a efektivní asistenci vysídleným osobám a státům pod silnými migračními tlaky, a přispívá tak k prevenci nelegální migrace do Evropské unie a posílení bezpečnosti v evropském prostoru.

V červnu 2021 byla usnesením Vlády České republiky č. 557 ze dne 21. června 2021 schválena aktualizovaná koncepce programu Pomoc na místě s názvem Koncepce Programu Ministerstva vnitra Pomoc na místě jako nástroje vnější migrační politiky České republiky. Hlavním cílem vzniku nové koncepce bylo vytvořit ucelený koncepční a metodický rámec, prostřednictvím kterého budou určovány priority Ministerstva vnitra pro program Pomoc na místě, jakožto nástroj vnější migrační politiky ČR.

Projekty financované z programu Pomoc na místě jsou implementovány v partnerství s jednotlivými zahraničními vládami, mezinárodními organizacemi či mezinárodními nevládními organizacemi. Pro zvýšení dopadu intervencí je snahou Ministerstva vnitra realizovat projekty ve spolupráci s ostatními členskými státy Evropské unie.

V letech 2015 až 2024 bylo z Pomoci na místě podpořeno celkem 79 projektů ve 34 zemích. Alokovaná částka poskytnutá na řešení migrační krize od roku 2015 činila 1,45 miliardy Kč.

Mezi základní cíle podpory definované aktuální koncepcí patří:

I
Ochrana a podpora nuceně vysídlených osob a dalších zranitelných osob v pohybu

II
Podpora azylových, migračních a integračních systémů států pod velkými migračními tlaky

III
Prevence nelegální migrace a obchodování s lidmi

V provincji Herat v Afghánistánu
© UNHCR/Oxygen Empire Media Production

Program Pomoc na místě v číslech 2015 – 2024

1 450 000 000 Kč
↳ poskytnuté na řešení migrační krize od roku 2015

840 000 uprchlíků
↳ kterým podala Pomoc na místě pomocnou ruku

34 implementačních partnerů
↳ z řad mezinárodních organizací a vládních institucí

79 projektů
↳ a podpora dalších 5 multilaterálních programů

34 zemí
↳ na 3 kontinentech, kde program působí

28 000 dětí uprchlíků
↳ kterým poskytla Pomoc na místě ochranu

Pomoc na místě v roce 2024

Rozpočet programu Pomoc na místě v roce 2024 činil **150 milionů Kč**. V roce 2024 tak mohlo být v rámci programu **podpořeno 6 projektů** – v Afghánistánu, Mauretánii, Pobřeží slonoviny, Rwandě, Řecku a Tunisku, a to v souladu se stanovenými prioritami pro rok 2024 v zemích **na centrální středomořské migrační trase** (priorita č. 1), **na východní středomořské a západobalkánské migrační trase** (priorita č. 2) a **na západní středomořské migrační trase** (priorita č. 3).

Peněžní dary do Mauretánie, Pobřeží slonoviny, Řecka a Tuniska byly uděleny jako české příspěvky v rámci tzv. evropského dobrovolného solidárního mechanismu v návaznosti na Solidární deklaraci, která byla přijata většinou členských států Evropské unie (EU), včetně České republiky (ČR), dne 22. června 2022. Stejně tak jako v uplynulých letech, tak i v roce 2024 byla při podpoře projektů věnována zvláštní pozornost zranitelným skupinám osob, zejména dětem a mladistvým.

Nad rámec stálého ročního rozpočtu a priorit byla v souvislosti s ruskou agresí na Ukrajině prostřednictvím programu Pomoc na místě realizována v roce 2024 též mimořádná pomoc Ukrajině a sousednímu Moldavsku, a to v návaznosti na ustanovený **Program humanitární, stabilizační, rekonstrukční a hospodářské asistence Ukrajině v letech 2023 – 2025** (program Ukrajina), který Vláda ČR schválila dne 12. října 2022. V rámci programu Pomoc na místě byla v roce 2024 podpořena realizace 3 projektů na Ukrajině a 1 projektu v Moldavsku v celkové výši 75 milionů Kč. Další pomoc byla realizována prostřednictvím Stálého zdravotně humanitárního programu MEDEVAC.

Zahájení projektu v Pobřeží slonoviny
© ICMPD

Afghánská rodina, která se navrátila do Afghánistánu z Íránu
© UNHCR/Oxygen Empire Media Production

Podpořené projekty ze stálého rozpočtu

Země	Výše peněžního daru	Implementační partner	Doba implementace	Název projektu
priorita č. 1 - Centrální středomořská migrační trasa				
Pobřeží slonoviny	25 mil. Kč	Mezinárodní centrum pro rozvoj migračních politik (ICMPD)	1. 9. 2024 – 28. 2. 2026	Podpora ochrany hranic a prevence nelegální migrace a obchodování s lidmi v Pobřeží slonoviny
Rwanda	25 mil. Kč	Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR)	1. 1. 2024 – 31. 12. 2024	Podpora uprchlíků ve Rwandě
Tunisko	25 mil. Kč	Mezinárodní organizace pro migraci (IOM)	1. 8. 2024 – 1. 2. 2026	Podpora dobrovolných návratů a reintegrace migrantů v Tunisku
priorita č. 2 - Východní středomořská a západobalkánská migrační trasa				
Afghánistán	25 mil. Kč	Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR)	1. 1. 2024 – 31. 12. 2024	Podpora reintegrace navrátilců v Afghánistánu
Řecko	25 mil. Kč	Mezinárodní organizace pro migraci (IOM)	1. 4. 2024 – 31. 1. 2025	Bezpečné zóny pro nezletilé migranty bez doprovodu v Řecku
priorita č. 3 - Západní středomořská migrační trasa				
Mauretánie	25 mil. Kč	Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR)	1. 1. 2024 – 31. 12. 2024	Stabilizace uprchlíků z Mali v Mauretánii
				↳ celkem 150 mil. Kč

Podpořené projekty v rámci programu Ukrajina

Země	Výše peněžního daru	Implementační partner	Doba implementace	Název projektu
Moldavsko	25 mil. Kč	Mezinárodní centrum pro rozvoj migračních politik (ICMPD)	1. 10. 2024 – 31. 3. 2026	Pokračování technické podpory moldavského Inspektorátu pohraniční policie
Ukrajina	25 mil. Kč	HALO Trust	1. 9. 2024 – 31. 8. 2025	Pokračování podpory humanitárního odminování
Ukrajina	20 mil. Kč	Helvetas Swiss Intercooperation	1. 9. 2024 – 28. 2. 2026	Podpora ekonomických příležitostí pro navrátilce, vnitřně vysídlené a další válkou postižené obyvatelstvo na východní Ukrajině
Ukrajina	5 mil. Kč	Kryla Nadiyi	1. 9. 2024 – 31. 9. 2025	Poskytování psychologické a sociální asistence vnitřně vysídleným osobám v západní Ukrajině

↳ **celkem 75 mil. Kč**

Kurz šití, Poltava, Ukrajina
© Helvetas Swiss Intercooperation

Monitoring realizace projektů

Ministerstvo vnitra České republiky ve spolupráci se zastupitelskými úřady pravidelně provádí průběžný monitoring všech projektů podpořených z programu Pomoc na místě. Implementační partneři Ministerstvu vnitra předkládají průběžnou a závěrečnou zprávu z realizace projektů včetně přehledu čerpání rozpočtu.

Nad rámec toho koordinátoři programu Pomoc na místě též provádí podrobný monitoring aktivit a výstupů vybraných projektů přímo v místě realizace, a to ve spolupráci s příslušnými zastupitelskými úřady České republiky v dané zemi a místními partnery. V roce 2024 byla uskutečněna monitorovací cesta do Tuniska, Polska, Řecka a na Ukrajinu. Slavnostní předání vybavení a ukončení projektu proběhlo v Moldavsku.

Muži čekají ve frontě na finanční podporu, Afghanistán
© UNHCR/Oxygen Film Studio

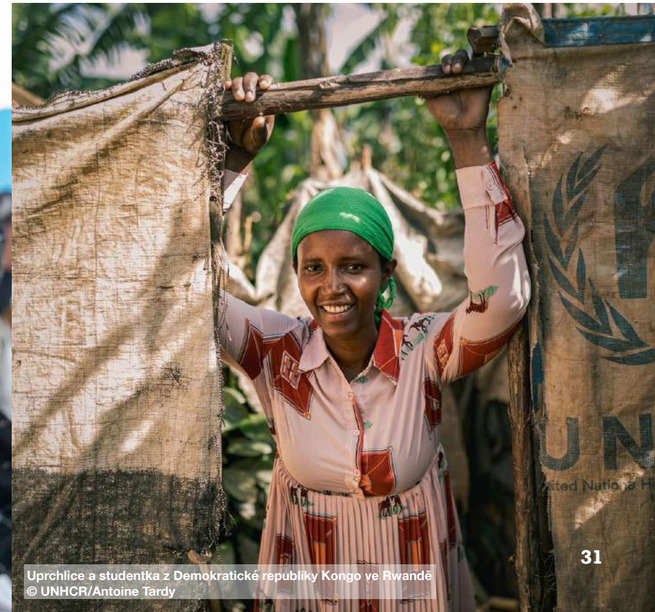

Uprchlice a studentka z Demokratické republiky Kongo ve Rwandě
© UNHCR/Antoine Tardy

Tunisko

Cílem cesty do Tuniska realizované ve dnech 28. ledna – 1. února 2024 byl monitoring projektu Podpora dobrovolných návratů a reintegrace migrantů v Tunisku realizovaného Mezinárodní o rganizací pro migraci (IOM) a podpořeného v roce 2023 částkou 25 milionů Kč a taktéž projektu Podpora institucionální reformy libyjského systému řízení ochrany hranic (ALBSaM) realizovaného Mezinárodním centrem pro rozvoj migračních politik (ICMPD) a podpořeného v roce 2022 rovněž částkou 25 milionů Kč.

V rámci monitorovací cesty se koordinátorka programu Pomoc na místě s polečně se zástupkyní Velvyslanectví České republiky v Tunisu zúčastnily workshopu pro libyjské úřady v oblasti ochrany hranic, který v Tunisu organizovalo ICMPD v rámci podpořeného projektu. Workshopu se účastnili z ástupci všech relevantních libyjských úřadů z apojených do o chrany hranic s cílem v ytvořit pod v edením ICMPD strategii na ochranu hranic a akční plán k této strategii. Dále proběhlo jednání s Mezinárodní organizací pro migraci v Tunisu s cílem vyhodnocení realizace s oučasného projektu na podporu dobrovolných návratů a reintegrace a projednání další možné podpory ČR.

Účastníci workshopu pro libyjské úřady v Tunisu
© ICMPD

Polsko

Monitorovací cesta koordinátorky programu Pomoc na místě do polského Gdaňsku proběhla ve dnech 13. – 15. března 2024. Cílem cesty byl monitoring projektu Mezinárodního centra pro rozvoj migračních politik (ICMPD) na podporu ukrajinských konzulárních služeb a ukrajinské Státní migrační služby (RRR-SMS/MFA UA) podpořený v roce 2022 částkou 25 milionů Kč v reakci na válku na Ukrajině a příliv uprchlíků z Ukrajiny do ČR, Polska a Německa. Projekt spolufinancovaný německým Úřadem pro migraci a uprchlíky (BAMF) je realizován v ČR, Polsku a Německu a má za cíl kapacitně posílit poskytování konzulárních a poradenských služeb pro ukrajinské uprchlíky.

V rámci monitorovací cesty se uskutečnilo jednání řídícího výboru projektu, návštěva konzultačního centra pro ukrajinské uprchlíky v Gdaňsku, návštěva Generálního konzulátu Ukrajiny a pobočky ukrajinského státního podniku Dokument, který vydává ukrajinským občanům doklady.

Konzultační centrum pro ukrajinské uprchlíky v Gdaňsku
© MV ČR

Řecko

Dne 6. června 2024 uskutečnila koordinátorka programu Pomoc na místě společně se zástupkyní Velvyslanectví České republiky v Athénách monitorovací cestu na ostrov Lesbos. Cílem cesty byl monitoring projektu Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) Podpora bezpečných zón pro nezletilé migranty bez doprovodu v Řecku. Peněžní dary na tento projekt poskytlo Ministerstvo vnitra z programu Pomoc na místě v roce 2023 a 2024 v rámci tzv. evropského dobrovolného solidárního mechanismu.

V průběhu cesty zástupkyně navštívily přijímací centrum na ostrově Lesbos Kara Tepe s kapacitou 4000 ubytovacích míst. Dále proběhla návštěva bezpečné zóny pro nezletilé migranty bez doprovodu, která je provozována IOM a je oddělena od přijímacího centra Kara Tepe. V bezpečné zóně s kapacitou 60 lůžek jsou dětem k dispozici sociální pracovníci a psycholog, vzdělávací a volnočasové aktivity. Centrum je umístěno v hezkém prostředí uprostřed zeleně. Proběhlo jednání se zástupci IOM a se zástupkyněmi Generálního sekretariátu pro zranitelné osoby a institucionální ochranu Ministerstva pro migraci a azyl.

Monitorovací mise na ostrově Lesbos, Řecko
© MV ČR

Ubytování v bezpečné zóně pro děti migranty bez doprovodu na ostrově Lesbos
© MV ČR

Ukrajina

Monitorovací mise na Ukrajině
© HALO Trust

Ukázka průzkumu minového pole, Ukrajina
© HALO Trust

Ve dnech 12. – 15. 6. 2024 se koordinátor programu MEDEVAC zúčastnil mise zvláštního zmocněnce České republiky pro Ukrajinu Tomáše Kopečného na Ukrajinu. V rámci této cesty se uskutečnilo představení aktivit organizace HALO Trust realizovaných v rámci projektu na humanitární odminování podpořeného v roce 2023 a 2024 z programu Pomoc na místě a prostředků Programu humanitní, stabilizační, rekonstrukční a hospodářské asistence Ukrajině v letech 2023 – 2025. Z peněžních darů realizuje HALO Trust průzkum a odminovací aktivity v obydlených oblastech Kyjevské, Charkovské, Chersonské, Doněcké, Černihivské, Mykolajivské a Sumské oblasti.

Moldavsko

Dne 26. září 2024 proběhlo slavnostní předání vybavení pořízeného v rámci projektu Komplexní podpora řízení migrace a správy hranic v Moldavsku (SCOP) realizovaného Mezinárodním centrem pro rozvoj migračních politik (ICMPD) a podpořeného z programu Pomoc na místě částkou 15 milionů Kč. Za přítomnosti moldavského ministra vnitra Adriana Efrose a velvyslance České republiky v Moldavsku Jaromíra Plíška bylo Inspektorátu pohraniční policie předáno 5 aut Škoda Kodiaq, 9 dronů, 10 kamer na noční vidění a 10 fotopastí. Kromě vybavení bylo součástí projektu též několik školení pro pohraniční policii v tématech spojených s ochranou hranic a vyhodnocováním rizik.

Předáno bylo též 5 vozů Škoda Kodiaq, Moldavsko
© ICMPD

Slavnostní předání technického vybavení, Moldavsko
© ICMPD

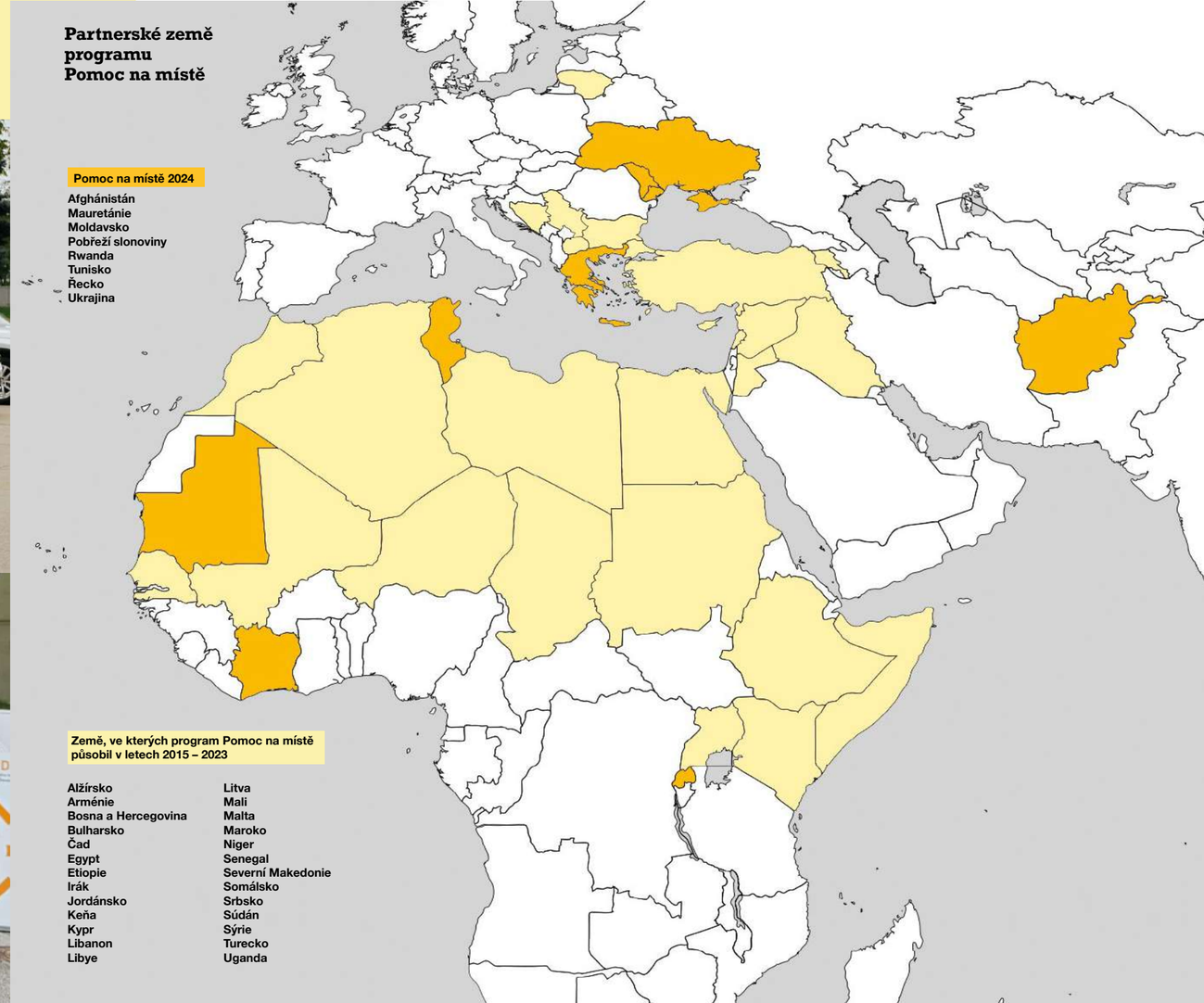

CZECH AID

Vydalo Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky, červenec 2025
Vytiskla Tiskárna Ministerstva vnitra p.o. v roce 2025.
Všechny fotografie byly zveřejněny se svolením autorů.
Fotografií na obálce je lékařská mise v Pobřeží slonoviny © MV ČR (foto Adam Hříbal)

mvcr.cz
medevacczech.cz
medevac@mvcr.cz
medevac.czech
medevac_czech